

Luku 6

Suomalaisten elämä keskiajalla

Oppikirjan sivut 54-63

Tehtävä 1

Millainen oli naisen asema keskiajalla?

Ei ollut itsenäistä päätösvaltaa:

1. Ei saanut avioitua itsenäisesti.

- jopa 12-vuotiaana (aateliset)

2. Aviomies oli vaimonsa esimies eli määräsi hänen asioistaan, edusti häntä oikeudessa ja hallitsi hänen omaisuuttaan.

Tehtävä 1

Millainen oli naisen asema keskiajalla?

Hiukan itsenäistä päätösvaltaa:

- 1. Sai pitää oman sukunimensä ja omat perintömaansa avioiduttuaan.**
- 2. Lesket saivat tehdä kauppoja.**

Tehtävä 1

Millainen oli naisen asema keskiajalla?

Päätösvalta riippui "käytöksestä":

- 1. Aatelisnainen menetti verovapautensa mutta ei perintöosuuttaan, jos hän avioitui alempisäätyisen kanssa.**
- 2. Jos nainen avioitui vastoin vanhempiensa tahtoa, joutui perinnöttömäksi.**
- 3. Nainen saattoi jäädä naimattomaksi, jos vanhemmat niin päättivät.**

→ Suvut liitettiin yhteen!

Avioliiton solmiminen

- **Keskiaikainen avioliitto ei ollut kahden kauppa.**
- **Suvut pitivät huolta ja sopivat keskenään, ketkä avioituvat kenenkin kanssa.**
- **Tästä tavasta suvut halusivat pitää kiinni, vaikka kirkko korostikin avioituvien omaa tahtoa.**

Tehtävä 3

Mitä eroa on käsitteillä:

a) huoruus – salavuoteus?

- Huoruus oli aviorikos, josta seurasi rangaistus, jopa kuolemanrangaistus.
- Salavuoteus tarkoitti esiaviollista eli avioliiton ulkopuolista sukupuolisuhdetta, josta voitiin tuomita sakko- tai häpeärangaistus.

b) grammatiikka – retoriikka?

- Grammatiikalla tarkoitettiin latinan kielen ja kieliopin opiskelua
- Retoriikalla tarkoitettiin saarnaamisen opettelua.

Tehtävä 6

Mikä oli koulutuksen merkitys keskiajalla?

- **Kirkko hallitsi kouluopetusta keskiajalla.**
- Lahjakkaille mahdollisuus edetä kirkolliselle uralle.
- **Kaikkein lahjakkaimmat ulkomaisiin yliopistoihin** (lähinnä kirkon palvelukseen).
- Kaupunkien maallisista kouluista ei paljon tiedetä. Niissä opittiin lähinnä luku- ja kirjoitustaito.
- **Suurin osa suomalaisista ei käynyt mitään koulua, vaan oppi ammatin työssään.**

Yliopistot keskiajalla

1. **Kandidaatin tutkinto (bacchalaureus) 6v.**
2. **Filosofinen eli artistinen tiedekunta (ns. vapaita taiteita):**
 - **aritmetiikkaa, geometriaa, tähtitiedettä, musiikin teoriaa, kielioppia, logiikkaa ja retoriikkaa**
3. **Maisterin (magister) ja tohtorin (doctor) tutkinnot jopa 12 v. lisää:**
 - **Oikeustieteellinen**
 - **Lääketieteellinen**
 - **Teologinen**

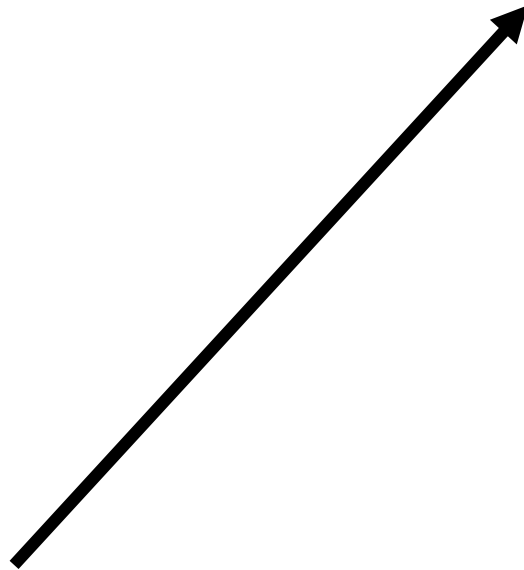
Keskiajan yliopisto-opinnot

FILOSOFINEN TIEDEKUNTA:

- Grammatiikka
- Dialektiikka
- Retoriikka
- Aritmetiikka
- Geometria
- Musiikki
- Astronomia

BACCALAUREUS
eli kandidaatti

MUUT TIEDEKUNNAT:

- TEOLOGINEN
- LÄÄKETIETEELLINEN
- OIKEUSTIETEELLINEN

MAISTERI

TOHTORI

Kirjallisen kulttuurin merkitys:

- **Kirkon yhtenäisyys ja identiteetti rakentui.**
 - **Oikeudenkäyttö yhdenmukaistui.**
 - **Kaupankäynti tehostui - kirjanpito.**
 - **Kirjapainotaito helpotti julkaisujen tuottamista (halpeni ja laajeni).**
- **Suomen kulttuuri eurooppalaistui!**

